

ØSTRE LANDSRET DOM

afsagt den 13. november 2020

Sag BS-50185/2019-OLR
(20. afdeling)

Fagligt Fælles Forbund som mandatar for
A
(advokat Bjørn Elling)

mod

Topdanmark Forsikring A/S
(advokat Trine Schmidt Nielsson)

Landsdommerne Henrik Bitsch, Ib Hounsgaard Trabjerg og Gitte Holm Bagge (kst.) har deltaget i sagens afgørelse.

Sagen er anlagt ved Retten i Glostrup den 17. juni 2019. Ved kendelse af 6. november 2019 er sagen henvist til behandling ved landsretten efter retsplejelovens § 226, stk. 1.

Sagen drejer sig navnlig om, hvorvidt et ansvarsforsikringsselskab, der har udbetalt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, kan indtræde i skadelidtes krav på midlertidig erhvervsevnetabserstatning, som et arbejdsskadesforsikringsselskab skal betale i henhold til arbejdsskadesikringsloven.

Påstande

Sagsøgeren, A, har nedlagt påstand om, at sagsøgte, Topdanmark Forsikring A/S, tilpligtes at betale 57.330 kr. med procesrente fra den 13. oktober 2016 samt påstået frifindelse over for sagsøgtes modkrav i den mere subsidiære påstand.

Topdanmark Forsikring A/S har påstået frifindelse, subsidiært frifindelse mod betaling af 22.964,63 kr. med rente fra den 13. oktober 2016 samt mere subsidiært, at sagsøger tilpligtes at betale 34.365,37 kr. med rente fra den 4. august 2020 til sagsøgte.

Sagsfremstilling

A var den 13. december 2012 udsat for en arbejdsrelateret tilskadekomst. Skadevolder havde tegnet ansvarsforsikring hos Danske Forsikring A/S, som er en del af Topdanmark Forsikring A/S (herefter Topdanmark Forsikring). I sagen om erstatning fra skadevolder blev der indgået forlig således, at Topdanmark Forsikring som ansvarsforsikringssselskab anerkendte at være erstatningsansvarlige med 50 %.

Topdanmark Forsikring udbetalte herefter løbende erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i medfør af erstatningsansvarslovens § 2 for perioden frem til og med den 30. november 2015.

As arbejdsgiver havde tillige tegnet arbejdsskadeforsikring i Topdanmark Forsikring. I den sideløbende arbejdsskadesag blev der ved afgørelse af 15. september 2016 fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring truffet afgørelse om midlertidig erstatning for tab af erhvervsevne i medfør af arbejdsskadesikringslovens § 17, stk. 3. A blev tilkendt 40 % i midlertidig erstatning for tab af erhvervsevne med tilbagevirkende kraft fra den 1. september 2014 og dermed for en periode, hvor der var udbetalt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste efter erstatningsansvarsloven.

Topdanmark Forsikring oplyste i brev af 6. februar 2017 til Fagligt Fælles Forbund, som repræsenterede A, at Topdanmark Forsikring som ansvarsforsikringssselskab umiddelbart ville indtræde i den midlertidige erstatning for tab af erhvervsevne for perioden fra 1. september 2014 og frem til 30. november 2015, idet der var udbetalt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for samme periode. Topdanmark Forsikring foreslog, at en anden mulig løsning kunne være, at A fik udbetalt den midlertidige erstatning for tab af erhvervsevne, og at Topdanmark Forsikring gjorde tilsvarende fradrag (modregnede) i det fremadrettede krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Ved brev af 7. marts 2017 meddelte Fagligt Fælles Forbund, at A som udgangspunkt var indforstået med modregning i det fremadrettede krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, men idet afgørelsen om midlertidig erstatning for tab af erhvervsevne var påklaget til Ankestyrelsen, foreslog Fagligt Fælles Forbund, at man afventede denne afgørelse, således at der herefter kunne laves en beregning af størrelsen af det beløb, som A eventuelt måtte have fået udbetalt for meget.

Ankestyrelsen stadfæstede den 18. august 2017 afgørelsen om midlertidig erstatning for tab af erhvervsevne.

Fagligt Fælles Forbund meddelte herefter Topdanmark Forsikring ved brev af 24. august 2017, at man nu ville klarlægge, om erstatningen for det midlertidige tab af erhvervsevne ville blive udbetalt fra arbejdsskadeforsikringsselskabet og herefter foretage yderligere beregning af kravet på tabt arbejdsfortjeneste og beregning af eventuelt tilbagebetalingspligtigt beløb.

Topdanmark Forsikring meddelte ved brev af 15. september 2017, at arbejdsskadeafdelingen ville tilbageholde erstatningen for midlertidigt tab af erhvervsevne for perioden fra 1. september 2014 til 30. november 2015, at de løbende ydelser for erstatning for midlertidigt tab af erhvervsevne for perioden fra 1. december 2015 ville blive udbetalt, og at der herefter ville blive beregnet erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden fra 1. december 2015 fratrukket den løbende midlertidige erstatning for tab af erhvervsevne for samme periode. Udbetaling af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden 1. december 2015 til 31. marts 2016 blev herefter udbetalt den 25. september 2017.

Fagligt Fælles Forbund fremsatte den 5. oktober 2017 krav om udbetaling af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden fra 1. april 2016 til 31. august 2017 fratrukket løbende erstatning for midlertidigt tab af erhvervsevne for samme periode, og Topdanmark Forsikring udbetalte erstatning for tabt arbejdsfortjeneste den 22. november 2017. Fagligt Fælles Forbund havde ikke i opgørelsen af kravet foretaget modregning af den tidligere for meget udbetalte erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden fra 1. september 2014 til 30. november 2015, og Topdanmark Forsikring havde heller ikke modregnet herfor ved udbetalingen.

Den 5. februar 2018 blev A af Arbejdsmarkedets Erhvervsforsikring tilkendt erstatning for et varigt tab af erhvervsevne på 15 %, hvorefter der ikke længere var krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Der foregik herefter drøftelser mellem Fagligt Fælles Forbund og Topdanmark Forsikring om den af Topdanmark Forsikring tilbageholdte midlertidige erstatning for tab af erhvervsevne for perioden fra 1. september 2014 til 30. november 2015, herunder hvorvidt Topdanmark Forsikring som ansvarsforsikringsselskab var berettiget til at indtræde i kravet på disse ydelser, idet der var udbetalt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for samme periode. Parterne blev enige om at indbringe spørgsmålet for domstolene.

Der er mellem parterne enighed om den beløbsmæssige opgørelse af kravene.

Parterne er endvidere enige om, at A vil blive overkompenseret for sit tab, såfremt han får udbetalt den midlertidige erstatning for erhvervsevnetab, idet han med erstatningen for tabt arbejdsfortjeneste har fået dækket sit fulde økonomiske tab i den omhandlende periode.

Sagens hovedproblemstilling er herefter, om Topdanmark Forsikring som ansvarsforsikringsselskab kan indtræde i kravet på midlertidig erstatning for tab af erhvervsevne for perioden fra 1. september 2014 til 30. november 2015, således at Topdanmark Forsikrings tilbageholdelse som arbejdsskadesikringsselskab af dette krav har været berettiget.

Anbringender

A har i sit påstandsdokument anført blandt andet:

”Til støtte for sagsøgers nedlagte påstand, gøres det gældende at:

Beløbsmæssig opgørelse

Sagsøgers krav kan i overensstemmelse med opgørelse fra Topdanmarks ansvarsafdeling af 8. marts 2019 opgøres til 57.330 kr.

Beløbet blev tilkendt ved afgørelse af 15. september 2016 og forrentes i medfør af arbejdsskadesikringslovens 26, stk. 3 fra 4 uger efter afgørelsesdatoen, dvs. fra 13. oktober 2016.

Identifikation

Idet indeholdelsen er foretaget af Topdanmarks arbejdsskedeforsikring, men efter aftale med Topdanmarks ansvarsafdeling, foreligger der identifikation mellem disse to afdelinger, således, at de synspunkter om indtrædelsesret, der er gjort gældende af ansvarsafdelingen, også må anses for tiltrådt af arbejdsskadeafdelingen.

Overkompensation

Sagsøger har modtaget erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i den pågældende erstatningsperiode. Hans indtægtstab som følge af skaden er dækket fuldt ud af denne erstatning.

Det kan som følge heraf lægges til grund som ubestridt, at sagsøger vil opnå en økonomisk overkompensation på 57.330 kr., sammenholdt med hvis skaden ikke var indtrådt, såfremt han får medhold i nærværende retssag.

Ingen hjemmel til at indtræde

Sagsøgers hovedsynspunkt under nærværende retssag er, at sagsøgte ikke med frigørende virkning har kunnet udbetale den påståvnte erhvervsevnetaberstatning til Topdanmarks ansvarsafdeling.

Det følger af arbejdsskadesikringsloven, at erstatning for erhvervsevnetab er en personlig ydelse, og at ansvarsforsikringsselskabet udelukkende kan indtræde i denne ydelse, hvis betingelserne i arbejdsskadesikringslovens § 29, stk. 2 er opfyldt.

Allerede da det i forarbejderne til samme bestemmelse er direkte angivet, at erhvervsevnetabserstatning og tabt arbejdsfortjeneste ikke er ydelser af samme art, er der ikke hjemmel til at indtræde herfor.

Sagsøger kan heller ikke på aftaleretsligt grundlag og/eller igennem sin handlemåde gyldigt give afkald på sin ret til erhvervsevnetabserstatning, jf. arbejdsskadesikringslovens § 30.

Rette fremgangsmåde

Den korrekte fremgangsmåde for Topdanmarks ansvarsafdeling havde været at modregne den for meget udbetalte tabt arbejdsfortjeneste i fremtidige krav på tabt arbejdsfortjeneste. Dette er tillige fastslået ved Vestre Landsrets dom af 18. juni 2018 (optrykt som FED.2019.08V).

Sagsøger havde i nærværende sag – og på Topdanmarks forespørgsel herom – bekræftet at være indforstået med, at der skete modregning i fremtidige krav på tabt arbejdsfortjeneste.

Det beroede herefter alene på Topdanmarks ageren, at der ikke alligevel blev foretaget modregning i fremtidige krav på tabt arbejdsfortjeneste, men i stedet udbetalt fuld erstatning herfor og i stedet forsøgt indtræden i erhvervsevnetabserstatning.

Tilbagesøgning

Overfor sagsøgte subsidiære påstand om tilbagesøgning gøres det gældende, at betingelserne herfor ikke er til stede.

Til støtte herfor henvises navnlig til, at betingelserne for *condictio [in]debiti* ikke er opfyldt, derved at der er tale om et begrænset beløb, som er modtaget af skadelidte i år 2017, og som for længst er forbrugt, ligesom beløbet blev ud[be]talt af et professionelt virkende forsikrings-selskab, der bevidst og erklæret valgte at udbetale beløbet som tabt arbejdsfortjeneste, hvorved skadelidte har modtaget beløbet i god tro.

I det omfang tilbagesøgningskravet beror på et modregningssynspunkt gøres det yderligere gældende, at modregning er udelukket i medfør af EAL § 16, ligesom der også i øvrigt er tale om væsensforskellige krav, der udspringer af forskellige retsgrundlag, hvorved modregning alene kan ske 'ex nunc'.

Modkrav

Overfor det selvstændige modkrav, der er fremsat i sagsøgte mere subsidiære påstand, gøres det gældende, at tilbagebetaling er afskåret i medfør af erstatningsansvarslovens § 16, stk. 1, 3. pkt., hvor i det fastslås, at der ikke efter udbetaling af erstatningskrav kan rejses krav om tilbagebetaling mod skadelidte."

Topdanmark Forsikring har i sit påstandsdokument anført blandt andet:

”Det gøres overordnet gældende, at sagsøgte har indtrædelsesret i midlertidige EET-ydelser, i det omfang sagsøgte har betalt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i samme periode, som de midlertidige EET-ydelser dækker.

Sagsøgte har et retskrav på, at der i den tabte arbejdsfortjeneste, der udbetales, skal fratrækkes de løbende midlertidige EET-ydelser efter ASL, som sagsøger har fået tilkendt. Sagsøgte har dermed et retskrav på at få udbetalt de midlertidige EET-ydelser, der ikke er blevet fratrukket.

Det gøres gældende, at i og med, at lovgiver med lovændringen i 2011 bestemte, at midlertidige EET-ydelser skal fratrækkes i tabt arbejdsfortjeneste, i det omfang de dækker samme periode, har lovgiver dermed også gjort disse poster til erstatningsbeløb af ”samme art”. § 29, stk. 2 skal ses i sammenhæng med ASL § 77, EAL § 30 og § 2.

Dette støttes også af, at der ikke længere kan indtrædes i midlertidige EET-ydelser for beløb betalt i erhvervsevnetabserstatning efter EAL, hvilket man kunne før lovændringen. Det gøres gældende, at det ikke har været lovgivers tanke, at der skulle nogle ydelser efter ASL, som der ikke længere skulle kunne indtrædes i.

Selvom det ene erstatningsbeløb benævnes tabt arbejdsfortjeneste (i EAL) og det andet benævnes midlertidige løbende erhvervsevnetabsydelser (i ASL), er ydelserne de facto den samme type erstatning. Begge ydelser skal dække et faktisk midlertidigt/aktuelt tab i en periode, indtil et endelig tab af erhvervsevne kan vurderes.

Det fremgår også af dommene U2003.47H, U2010.451H og U2013.110 H, at midlertidige EET-ydelser netop er erstatning for et midlertidigt/aktuelt indtægtstab lige som tabt arbejdsfortjeneste er, og det således er uafhængigt af, om der kommer et varigt erhvervsevnetab. Derfor kan midlertidigt erhvervsevnetab efter ASL bedre sammenlignes med tabt arbejdsfortjeneste end erhvervsevnetab efter EAL. Dette var også baggrunden for lovændringen i 2011.

Det gøres derfor gældende, at § 29, stk. 2 efter lovændringen er relevant i forhold til udbetalt tabt arbejdsfortjeneste, og at der er hjemmel til indtrædelse efter denne bestemmelse.

Helt central er den nye dom U2020.2107Ø (anket), hvor landsretten netop har taget stilling til, at der ved forståelsen af ASL § 29, stk. 2, og hvornår der kan ske indtrædelse, skal ses på den faktiske karakter og formålet med den udbetaling, der er foretaget af ansvarsselskabet. Her fandt landsretten, at en udenlandsk POEA-kompensation konkret måtte betragtes som kompensation for tab af erhvervsevne, hvorfor der kunne ske indtrædelse efter § 29, stk. 2 i erhvervsevnetabserstatning efter ASL, idet der også blev henvist til, at formålet med § 29, stk. 2 er at undgå dobbelterstatning.

At bestemmelsen i § 29, stk. 2 ikke skal fortolkes indskrænkende følger også U2015.552H, hvor Højesteret stadfæstede Østre Landsrets dom, hvor det netop blev anført, at der ikke var grundlag for at fortolke § 29,

stk. 2 indskrænkende. Her blev det lagt til grund, at et ansvarsselskab var berettiget til at få udbetalt et yderligere erhvervsevnetabserstatningsbeløb, som blev tilkendt til skadelidte efter ASL pga. forhøjet pensionsalder. Der var således mulighed for at indtræde heri efter § 29, stk. 2.

Det gøres subsidiært gældende, hvis ikke der findes at være direkte hjemmel i § 29, stk. 2, at bestemmelsen ud fra en analogi indebærer, at der kan ske indtrædelse.

Selv om § 29, stk. 2 eller en analogi heraf ikke kan forstås således, at der er tale om ydelser af "samme art", gøres det gældende, at det ikke er afgørende for, om indtrædelse kan ske.

Det gøres mere subsidiært gældende, at indtrædelse følger af bestemmelserne i EAL § 2, EAL § 30 og ASL § 77, hvoraf det direkte fremgår, at midlertidige EET-ydelser skal fratrækkes i tabt arbejdsfortjeneste. Det ligger således implicit heri, at den skadevolder eller det ansvarsselskab, der har betalt tabt arbejdsfortjeneste, kan indtræde i midlertidige EET-ydelser, som ikke er blevet fratrukket, som de skulle. Dette har sagsøgte et retskrav på.

Det gøres mest subsidiært gældende, at indtrædelsesretten følger af almindelige obligationsretlige regler i form af den ulovbestemte grundsætning om indtrædelse/subrogation. Det klare udgangspunkt er, at indtrædelse kan ske, når en debitor betaler en fordring. Der er intet i nærværende problemstilling, der taler for, at hovedreglen om subrogation ikke skulle være gældende.

Den ulovbestemte grundsætning om subrogation støtter endvidere, at § 29, stk. 2 skal fortolkes således, at indtrædelse kan ske i medfør af denne bestemmelse.

Vedr. overkompensation

Der er enighed mellem parterne om, at hvis sagsøger får medhold i sin påstand, vil han blive overkompenseret.

Det gøres gældende, at overkompensation er i strid med lovgivningen (EAL § 2, EAL § 30 og ASL § 77), som netop tilsigter, at en skadelidt får kompensation for sit fulde tab, men ikke får dobbeltkompensation. Dette følger også af fast retspraksis.

Vedr. om sagsøger har accepteret indtrædelse

Det er sagsøgte opfattelse, at det ikke er afgørende for retten til indtrædelse, om dette er accepteret af sagsøger.

Hvis landsretten måtte finde det af betydning, gøres det gældende, at sagsøger har accepteret, at der blev foretaget indtrædelse i de midlertidige EET-ydelser, da dette ikke blev bestridt i brev fra oktober 2017 og krav blev rejst uden modregning, jf. bilag A.

Det gøres gældende, at ASL § 30 ikke hindrer, at sagsøger kan acceptere en indtrædelsesret for sagsøgte, herunder også henset til, at størrelsen

af de midlertidige EET-ydelser var fastsat i september 2016, hvor AES traf afgørelsen herom. De midlertidige EET-ydelser var derfor forfaldet på tidspunktet for parternes korrespondance i efteråret 2017.

Vedr. modregning:

Det gøres gældende, at der ikke er indgået en bindende aftale om modregning i stedet for indtrædelse.

Det gøres gældende, at hvis der er indgået en bindende aftale om modregning, så har dette ikke betydning for, om der er adgang til at foretage indtrædelse, da modregning de facto ikke er sket.

Selv om modregning var foretaget, så ville der stadig være behov for indtrædelse og afklaring af den principielle problemstilling, da modregning kun kunne være sket for et beløb på 34.365,37 kr., jf. bilag B.

Vedr. sagsøgtes subsidiære og mere subsidiære påstand:

Udgangspunktet er, at for meget betalt tabt arbejdsfortjeneste ikke kan kræves tilbagebetalt fra en skadelidt, hvis denne har modtaget beløbet i god tro.

Det gøres i relation til den subsidiære påstand gældende, at sagsøger i ond tro har krævet og fået udbetalt i alt 34.365,37 kr. for meget i tabt arbejdsfortjeneste, da sagsøger og/eller hans mandatar 3F og dennes advokat var klar over eller burde være klar over, at sagsøger ville blive overkompenseret ved udbetaling af yderligere tabt arbejdsfortjeneste, hvis ikke der blev foretaget modregning eller indtrædelse, jf. bilag 2 og 3.

Det er sagsøger og 3F og dennes advokat, der efter korrespondancen i foråret til efteråret 2017 har bestridt, at der kunne ske indtrædelse på trods af, at sagsøger i efteråret 2017 og efterfølgende har rejst yderligere krav på tabt arbejdsfortjeneste uden at foretage modregning.

Sagsøger må identificeres med mandataren 3F og dennes advokat i relation til den onde tro.

Der er derfor grundlag for tilbagebetaling eller modregning af det for meget udbetalte på 34.365,43 kr., jf. reglerne om *conditio indebiti*.

Det bestrides, at EAL § 16 indebærer, at der ikke kan rejses krav om tilbagebetaling eller modregning efter *conditio indebiti*-reglerne. Der henvises til FED 2019.08V.

Ond tro i relation til kravet om og modtagelse af yderligere tabt arbejdsfortjeneste er gjort gældende fra sagsøgtes side umiddelbart efter, at det blev klart for sagsøgte, at sagsøger gjorde indsigelse til, at der kunne ske indtrædelse i de løbende ASL-ydelser, og at der således var krævet og udbetalt for meget i tabt arbejdsfortjeneste, jf. bilag 6 og F.

Modregningen, der er foretaget i relation til beregningen af den subsidiære påstand, skyldes alene, at den subsidiære påstand forudsætter, at

sagsøger har krav på et beløb fra sagsøgte og at sagsøgte får medhold i at have et tilbagebetalingskrav i relation til sagsøger. Det er derfor helt naturligt og rimeligt, at tilbagebetalingskravet modregnes i sagsøgers krav og påstand.

Det gøres gældende, at der er tale om konnekse krav. Kravene udspringer af samme retsforhold, nemlig en arbejdsulykke, som medfører erstatning både efter EAL og ASL. At kravene opgøres med grundlag i to forskellige regelsæt (EAL og ASL) er ikke afgørende for, om de er konnekse.

Sagsøger har anført, at der ikke kan ske tilbagesøgning, fordi der er tale om et mindre beløb, der er udbetalt i år 2017 og for længst forbrugt. Dette hensyn er dog ikke relevant i nærværende situation, da beløbet alene skal modregnes eller tilbagebetales, hvis sagsøger får medhold i sin større betalingspåstand. Sagsøger skal således ikke "finde" penge frem selv, men alene få betaling af et mindre beløb. Der er i øvrigt enighed mellem parterne om, at et sådan mindre beløb stadig vil være en overkompensation af sagsøger, da han allerede har fået dækket sit tab."

Parterne har procederet i overensstemmelse hermed.

Retsgrundlaget

Erstatningsansvarslovens § 2 lyder således:

"§ 2. Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ydes, indtil skadelidte kan begynde at arbejde igen. Må det antages, at skadelidte vil lide et erhvervsevnetab på 15 pct. eller derover, ydes erstatning indtil det tidspunkt, hvor det er muligt midlertidigt eller endeligt at skønne over skadelidtes fremtidige erhvervsevne.

Stk. 2. I erstatningen fradrages løn under sygdom, dagpenge fra arbejdsgiver eller kommunalbestyrelsen, erstatning i henhold til en midlertidig afgørelse om erstatning for erhvervsevnetab efter lov om arbejdsskadesikring, i det omfang denne erstatning dækker en periode, hvor der også tilkommer skadelidte erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, og forsikringsydelser, der har karakter af en virkelig skadeserstatning, samt lignende ydelser til den skadelidte."

Arbejdsskadesikringslovens § 77 lyder således:

"§ 77. Ydelser i henhold til loven kan ikke danne grundlag for regreskrav mod en skadevolder, der har pådraget sig erstatningspligt over for tilskadekomne eller deres efterladte, jf. dog § 10 a. Tilskadekomnes eller de efterladdes krav mod den erstatningsansvarlige nedsættes, i det omfang der er betalt eller er pligt til at betale ydelser til de pågældende efter denne lov. Krav på erhvervsevnetabserstatning efter erstatningsansvarsloven nedsættes dog ikke som følge af, at der er betalt eller er pligt til at betale midlertidig erhvervsevnetabserstatning efter denne lov."

Arbejdsskadesikringslovens § 29, stk. 2, lyder således:

” Stk. 2. Den erstatningsansvarlige skadevolder eller dennes ansvarsforsikringsselskab har krav på at få godtgjort erstatning og godtgørelse fra arbejdsskadeforsikringsselskabet eller Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikring af bidrag, jf. § 55, når der er udbetalt erstatning eller godtgørelse som følge af arbejdsskaden til tilskadekomne eller dennes efterladte. Kravene fra den erstatningsansvarlige skadevolder eller dennes an-svarsforsikringsselskab omfatter erstatnings- og godtgørelsesbeløb af samme art, som arbejdsskadeforsikringsselskabet eller Arbejdsmarke-det Erhvervs-sikring har pligt til at betale på det tidspunkt, hvor kravet fremsættes.”

Den ovenfor citerede bestemmelse i arbejdsskadesikringslovens § 29, stk. 2, blev indført ved § 40, stk. 2, i lov nr. 390 af 20. maj 1992 om forsikring mod følger af arbejdsskade (arbejdsskadeloven) (arbejdsskadeforsikringsloven) og fik følgen-de ordlyd:

” Stk. 2. Er der som følge af arbejdsskaden udbetalt skadelidte eller dennes efterladte erstatning af en erstatningsansvarlig skadevolder eller dennes forsikringsselskab, har skadevolderen henholdsvis forsikrings-selskabet krav på af arbejdsskadeforsikringsselskabet at få godtgjort det erstatningsbeløb af samme art, som arbejdsskadeforsikringsselskabet har pligt til at betale på det tidspunkt, hvor kravet fremsættes.”

I det lovforslag, der lå til grund for arbejdsskadeloven fra 1992 (Lovforslag nr. L 168 af 18. december 1991), hedder det i de specielle bemærkninger til bestem-melsen:

”Bestemmelsens stk. 2, som er ny, må ses i sammenhæng med den gæl-dende lovs § 55, efter hvilken skadelidtes krav mod en erstatnings-ansvarlig skadevolder nedsættes svarende til arbejdsskadeerstatningen. Den foreslåede bestemmelse tager højde for de situationer, hvor skade-lidte eller de efterladte har modtaget erstatningsbeløb fra skadevolde-ren eller dennes ansvarsforsikringsselskab, men endnu ingen eller kun delvis erstatning efter arbejdsskadesikringsloven. Bestemmelsens sigte er undgåelse af dobbelterstatning. Ved bestemmelsen pointeres, at er-statningskravet og erstatningsforpligtelsen skal vedrøre samme erstat-ningsart (erhvervsevnetabserstatning contra erhvervsevneskabserstat-ning, méngodtgørelse contra méngodtgørelse og så videre).”

Erstatningsansvarslovens § 16, stk. 1, lyder således:

”§ 16. Godtgørelse og erstatning kan kræves betalt 1 måned efter, at skadevolderen har været i stand til at indhente de oplysninger, der er fornødne til bedømmelse af erstatningens størrelse. Er det, forinden en-delig opgørelse kan finde sted, givet, at skadevolderen i alt fald skal be-tale en del af det krævede beløb, kan denne del forlanges udbetalt efter reglerne i 1. pkt. Et sådant udbetalt beløb samt beløb, der er udbetalt

som midlertidig erhvervsevnetabsersatning, kan ikke senere kræves tilbagebetalt eller modregnet i andre erstatningsposter.”

Erstatningsansvarslovens § 2 og arbejdsskadesikringslovens § 77 fik deres nuværende ordlyd ved lov nr. 610 af 14. juni 2011 om ændring af lov om erstatningsansvar og lov om arbejdsskadesikring (Tidspunktet for ophør af krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste m.v.). Af det lovforslag (Lovforslag nr. L 136 af 9. februar 2011), som lovændringen bygger på, fremgår, at der tillige blev fremsat forslag om ændringer af erstatningsansvarslovens § 16 og arbejdsskadesikringslovens § 29. Af lovforslagets § 1, nr. 4, og § 2, nr. 1, fremgår således følgende:

”§ 1. I lov om erstatningsansvar ... foretages følgende ændringer:

...

4. I § 16, stk. 1, indsættes som 4. pkt.:

»Det gælder dog ikke beløb omfattet af 2. pkt., der måtte være udbetalt som erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for en periode, hvor skadelidte efter § 2, stk. 1, ikke har haft krav på denne erstatning.«

...

§ 2. I lov om arbejdsskadesikring ... foretages følgende ændringer:

1. I § 29 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Den erstatningsansvarlige skadevolder eller dennes ansvarsforsikringsselskab har endvidere krav på af arbejdsskadeforsikringsselskabet eller Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring at få godtgjort erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, som skadevolder eller dennes ansvarsforsikringsselskab har udbetalt efter erstatningsansvarsloven, i det omfang det ved en afgørelse efter §§ 17 eller 17 a fastslås, at en erstatning for tab af erhvervsevne helt eller delvis skal dække en periode, som erstatningen for tabt arbejdsfortjeneste er udbetalt for. Arbejdsskadeforsikringsselskabet eller Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring fradrager i givet fald det pågældende beløb i det beløb, som skadelidte er tilkendt ved afgørelsen efter §§ 17 eller 17 a, og udbetaler herefter en eventuel difference til skadelidte.«”

Af de almindelige bemærkninger til lovforslaget fremgår blandt andet:

”1. Indledning

Hvis en person kommer til skade som følge af sit arbejde eller de forhold, som arbejdet foregår under, og arbejdsgiveren eller en anden skadevolder desuden er erstatningsansvarlig for skaden efter almindelige erstatningsregler m.v., afhænger udmålingen af den erstatning, som vedkommende samlet set har krav på, af reglerne i erstatningsansvarsloven og arbejdsskadesikringsloven og af samspillet mellem disse to regelsæt.

Højesteret har i to domme af 18. november 2009 (Ugeskrift for Retsvæsen 2010, side 436 og 451) på grundlag af en fortolkning af erstatningsansvarslovens § 2 fastslået, at retten til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i arbejdsskadesager, der er omfattet af både arbejdsskadesikringsloven og erstatningsansvarsloven, ophører fra det tidspunkt, hvor skadelidte efter arbejdsskadesikringsloven har krav på erstatning for tab af erhvervsevne i henhold til denne lovs regler om *midlertidig* fastsættelse af erhvervsevnetab.

Som også anført af Højesteret, jf. afsnit 2.4.2.1 nedenfor, er denne retstilstand ikke i overensstemmelse med en af forudsætningerne bag loven.

Den pågældende retstilstand kan i nogle tilfælde medføre, at en person, der kommer ud for en arbejdsskade, ikke kan kræve et lige så stort erstatningsbeløb fra den ansvarlige skadevolder, som hvis den samme skade var blevet påført den pågældende i fritiden, og erstatningen for tabt arbejdsfortjeneste og tab af erhvervsevne derfor skulle udmåles alene efter reglerne i erstatningsansvarsloven.

Formålet med lovforslaget er at sikre, at der fremover ikke vil opstå tilfælde af denne karakter, hvor der sker en sådan forskelsbehandling. Hensigten er således, at en person, der af en ansvarlig skadevolder påføres en skade, der er omfattet af arbejdsskadesikringsloven, i alle tilfælde - i overensstemmelse med den oprindelige forudsætning bag loven - skal kunne kræve lige så meget i erstatning, som vedkommende i dag er berettiget til, hvis den samme skade påføres vedkommende i fritiden.

Der foreslås derfor en ændring af erstatningsansvarslovens § 2, stk. 1, således, at det kommer til at fremgå af bestemmelsen, at skadelidtes krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i begge typer af sager først ophører på det tidspunkt, hvor skadelidte har lidt et *varigt* erhvervsevnetab, der berettiger til erhvervsevnetabserstatning, eller - hvis skadelidte *ikke* lider et sådant tab - på det tidspunkt, hvor skadelidte kan begynde at arbejde igen (i væsentligt samme omfang som tidligere). Den foreslåede ændring indebærer navnlig, at en *midlertidig* afgørelse efter arbejdsskadesikringsloven, hvorved skadelidte på baggrund af en vurdering af den pågældendes *aktuelle* erhvervsevnetab får tilkendt erhvervsevnetabserstatning, fremover ikke i sig selv bevirker, at skadelidtes krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ophører.

I tilknytning til den foreslåede ændring af erstatningsansvarslovens § 2, stk. 1, foreslås visse øvrige ændringer af erstatningsansvarsloven samt visse ændringer af arbejdsskadesikringsloven. Disse ændringer har navnlig til formål at sikre, at skadelidte bliver kompenseret fuldt ud for sin tabte arbejdsfortjeneste, men samtidig ikke som følge af den foreslåede ændring af erstatningsansvarslovens § 2, stk. 1, bliver overkompenseret."

Af de almindelige bemærkninger til lovforslaget fremgår endvidere under beskrivelsen af gældende ret, lovforslagets pkt. 2.3:

”2.3. Sager omfattet af begge love

...

Hvis en ansvarlig skadevolder eller dennes ansvarsforsikringsselskab, inden arbejdsskadesagen er endeligt afgjort, har udbetalt erstatning for tab af erhvervsevne, som arbejdsskadeforsikringsselskabet efter arbejdsskadesikringsloven har pligt til at betale, kan skadevolder eller dennes ansvarsforsikringsselskab i medfør af arbejdsskadesikringslovens § 29, stk. 2, 1. pkt., efterfølgende kræve den udbetalte erstatning godtgjort af arbejdsskadeforsikringsselskabet.

En sådan situation kan f.eks. opstå, hvis skadevolder eller dennes ansvarsforsikringsselskab på tidspunktet for udbetalingen ikke var bekendt med, at der også kunne rejses krav efter arbejdsskadesikringsloven.

I § 29, stk. 2, 2. pkt., er det udtrykkeligt fastsat, at adgangen til at rejse krav i medfør af bestemmelsens 1. pkt., forudsætter, at der er tale om et krav af samme art, som det arbejdsskadeforsikringsselskabet har pligt til at betale. Da erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ikke er omfattet af arbejdsskadesikringsloven, er bestemmelsen i 1. pkt. ikke relevant for så vidt angår udbetalinger af denne erstatningspost.”

Af de almindelige bemærkninger til lovforslaget fremgår herudover af pkt. 3 blandt andet:

”3. Justitsministeriets overvejelser

...

3.2 Fradrag i erstatningen efter erstatningsansvarslovens som følge af en midlertidig erstatning for erhvervsevnetab efter arbejdsskadesikringsloven

Konsekvensen af den ovenfor i afsnit 3.1 foreslåede ændring af erstatningsansvarslovens § 2, stk. 1, vil bl.a. være, at skadelidte fremover efter omstændighederne inden for den samme periode vil være berettiget til både erstatning for tabt arbejdsfortjeneste efter erstatningsansvarsloven og midlertidig erhvervsevnetaberstatning efter arbejdsskadesikringsloven.

Denne ændring bør ikke føre til, at skadelidte kan opnå et samlet erstatningsbeløb, der overstiger det indtægtstab, som skadelidte rent faktisk har haft i den pågældende periode.

Det bør derfor sikres, at skadelidte ikke er berettiget til fuld erstatning for tabt arbejdsfortjeneste efter erstatningsansvarsloven for den periode, hvor der samtidig i henhold til en midlertidig afgørelse efter arbejdsskadesikringsloven tilkommer skadelidte en løbende erstatning for erhvervsevnetab (en erstatning, der reelt har karakter af (delvis) erstatning for et midlertidigt indtægtstab).

I overensstemmelse hermed foreslås lovens § 2, stk. 2, om fradrag i erstatningen for tabt arbejdsfortjeneste ændret således, at en erstatning for erhvervsevnetab i henhold til en midlertidig afgørelse efter arbejdsskadesikringsloven skal fradrages i skadelidtes krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste efter erstatningsansvarsloven i det omfang, de to erstatningsposter dækker samme periode.

I tilknytning hertil foreslås endvidere en ændring af arbejdsskadesikringslovens § 77, således at det kommer til at fremgå udtrykkeligt af denne bestemmelse, at en midlertidig erhvervsevnetaberstatning efter arbejdsskadesikringsloven ikke bevirker, at den erstatning for erhvervsevnetab, som skadelidte eventuelt har krav på efter erstatningsansvarsloven, nedsættes.

Det bemærkes i den forbindelse, at midlertidig erhvervsevnetaberstatning efter arbejdsskadesikringsloven som nævnt udgør en delvis dækning af skadelidtes *aktuelle* indtægtstab (den tabte arbejdsfortjeneste). Den midlertidige erhvervsevnetaberstatning skal derfor tages i betragtning ved beregningen af, hvor stort et beløb skadelidte har krav på at få udbetalt til dækning af sin tabte arbejdsfortjeneste, jf. den foreslåede ændring af erstatningsansvarslovens § 2, stk. 2, og det forslag til ændring af arbejdsskadesikringslovens § 29, som er omtalt nedenfor i afsnit 3.3, men derimod ikke ved opgørelsen af et eventuelt krav på erstatning for varigt erhvervsevnetab efter erstatningsansvarsloven.

3.3. Konsekvenserne af retrospektiv fastsættelse af skadelidtes erhvervsevnetab

Vurderingen af, om - og i givet fald hvornår - skadelidte har lidt et erhvervsevnetab, vil i praksis ofte ske retrospektivt, da der typisk vil være en vis sagsbehandlingstid forbundet med bl.a. at tilvejebringe og vurdere det grundlag, på hvilket skadelidtes erhvervsevne skal bedømmes.

Det forhold, at fastsættelsen af det tidspunkt, hvor skadelidte ikke længere er berettiget til (fuld) erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, ofte vil ske retrospektivt, vil efter omstændighederne indebære, at en skadevolder eller dennes forsikringsselskab på tidspunktet for den retrospektive fastsættelse af skæringstidspunktet har udbetalt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for en periode, der ligger ud over skæringstidspunktet.

Der bør efter Justitsministeriets opfattelse tages hensyn til dette forhold bl.a. ved at sikre, at der ikke er noget til hinder for, at skadevolder eller dennes forsikringsselskab i sådanne tilfælde kan modregne det beløb, der er udbetalt for meget i erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, i en eventuel erhvervsevnetaberstatning efter lovens § 5, eller - hvis der ikke er noget beløb at foretage modregning i - kræve den for meget udbetalte erstatning tilbagebetalt.

Erstatningsansvarslovens § 16 foreslås derfor ændret, således at det kommer til at fremgå, at reglen i bestemmelsens 3. pkt. om, at eventuelt udbetalte a conto beløb ikke senere kan kræves tilbagebetalt eller modregnet i andre erstatningsposter, ikke omfatter beløb, der måtte væ-

re udbetalt som erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for en periode, hvor skadelidte ikke har haft krav på (fuld) erstatning fra skadevolder for denne erstatningspost, jf. den foreslåede § 2 i erstatningsansvarsloven, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 1 og 2. Herefter vil sådanne beløb, der er udbetalt a conto som erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, kunne kræves tilbagebetalt eller modregnet i andre erstatningsposter efter almindelige formueretlige regler herom.

Det bør endvidere for så vidt angår sager, der også er omfattet af arbejdsskadesikringsloven, ved en ændring af denne lovs § 29 sikres, at den ansvarlige skadevolder eller dennes ansvarsforsikringsselskab kan kræve det beløb, der på baggrund af en retrospektiv fastsættelse af erhvervsevnetabet er blevet udbetalt for meget i erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, godtgjort af arbejdsskadeforsikringsselskabet eller Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring. I forlængelse heraf bør det endvidere sikres, at arbejdsskadeforsikringsselskabet eller Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring i disse tilfælde fradrager det pågældende beløb i det beløb, som skadelidte har krav på at få udbetalt i erhvervsevnetaberstatning efter arbejdsskadesikringsloven, og herefter alene udbetaler en eventuel difference til skadelidte."

I forbindelse med Folketingets behandling af lovforslaget gav de foreslåede regler om modregning og tilbagebetaling anledning til nærmere overvejelser. Af justitsministerens svar på spørgsmål nr. 2 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende lovforslaget fremgår således blandt andet:

" Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 3. marts 2011, jf. L 136 – bilag 2."

Svar:

...

4. FTF har endvidere rejst kritik af den mulighed for modregning og tilbagebetaling, som skadevolder eller dennes forsikringsselskab efter forslaget får adgang til, ...

...

De foreslåede regler i lovforslaget om adgang til modregning og tilbagebetaling vedrører en række tilfælde, hvor det efterfølgende viser sig, at skadelidte har fået udbetalt tabt arbejdsfortjeneste i en periode udover det (retrospektivt) fastsatte skæringstidspunkt (i dag er der efter erstatningsansvarsloven ikke mulighed for f.eks. at kræve sådanne beløb tilbagebetalt).

I lyset af den kritik af reglerne om modregning og tilbagebetaling, som FTF og en række andre parter i deres henvendelse til Folketingets Retsudvalg vedrørende lovforslaget har rejst, er der efter min opfattelse behov for, at disse spørgsmål overvejes yderligere, inden der eventuelt indføres nye regler på dette område.

Jeg har på den baggrund besluttet at fremsætte et ændringsforslag til lovforslaget, som vil betyde, at reglerne om adgang til modregning og tilbagebetaling udgår af lovforslaget.

Sammenfattende vil lovforslaget med de nævnte ændringsforslag betyde, at de skadelidte fremover i visse tilfælde vil være berettigede til mere i erstatning end i dag – bl.a. fordi en midlertidig afgang om erhvervsevnetab som nævnt fremover ikke i sig selv vil afskære retten til fortsat tabt arbejdsfortjeneste – og at de skadelidte i øvrige tilfælde vil være berettigede til det samme i erstatning som i dag.”

Af justitsministerens svar på spørgsmål nr. 10 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende lovforslaget fremgår blandt andet:

” Vil ministeren redegøre for om de nye regler om modregningsadgang betyder, at erstatning for tabt arbejdsfortjeneste reelt set fra et givent tidspunkt (konstateret i bakspejlet, når sagen skal afsluttes) ydes som en form for løbende låneydelse, som efterfølgende modregnes i erhvervsevnetabserstatningen og dermed medfører reduktion af den erstatning, som skadelidte skal bruge til fremtidig livsvarig forsørgelse. Ministeren bedes i svaret angive konkrete beregninger, som belyser denne problemstilling, fx med udgangspunkt i kendte retlige afgørelser.”

Svar:

Problemstillingen om modregning og tilbagebetaling skal som anført i afsnit 3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger ses i lyset af, at fastsættelsen af skæringstidspunktet i praksis ofte vil ske retrospektivt, da der typisk vil være en vis sagsbehandlingstid forbundet med bl.a. at tilvejebringe og vurdere det grundlag, på hvilket skadelidtes erhvervsevne skal bedømmes. Dette forhold vil efter omstændighederne indebære, at skadelidte på tidspunktet for fastsættelsen af skæringstidspunktet har modtaget erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for en periode, der ligger *ud over* skæringstidspunktet.

Som omtalt i afsnit 2.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger vil skadevolder og dennes forsikringselskab som følge af den gældende bestemmelse i erstatningsansvarslovens § 16 være afskåret fra at kræve tilbagebetaling af a-conto beløb, der i den forstand er udbetalt for meget i tabt arbejdsfortjeneste, uanset at de almindelige formueretlige betingelser for modregning eller tilbagebetaling i øvrigt er opfyldt.

Justitsministeriet har i det fremsatte lovforslag, jf. bestemmelsen i erstatningsansvarslovens § 16, stk. 1, 4. pkt., som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 4, foreslået, at det skal være muligt at modregne beløb af den nævnte karakter, der er udbetalt for meget, i en eventuel erhvervsevnetabserstatning efter lovens § 5, eller – hvis der ikke er noget beløb at foretage modregning i – kræve den for meget udbetalte erstatning tilbagebetalt.

Som det fremgår af pkt. 4 i Justitsministeriets besvarelse af 7. april 2011 af spørgsmål 2 vedrørende lovforslaget, har jeg imidlertid besluttet at fremsætte et ændringsforslag til lovforslaget, som vil betyde, at reglerne om adgang til modregning og tilbagebetaling udgår af lovforslaget.

Ændringsforslaget vil f.eks. betyde, at skadevolder eller dennes forsikringselskab i et tilfælde, hvor skadelidte som a-conto beløb har fået udbetalt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i en periode på 2 år, men hvor det efterfølgende viser sig, at det varige erhvervsevnetab indtrådte allerede efter 1 år, ikke vil kunne modregne det beløb, der er udbetalt for meget i tabt arbejdsfortjeneste, i andre erstatningsposter eller kræve beløbet tilbagebetalt.”

Justitsministeren fremsatte herefter ændringsforslag til lovforslaget, der indebar, at de foreslåede ændringer af arbejdsskadesikringslovens § 29 og erstatningsansvarslovens § 16 udgik af lovforslaget. Lovforslaget blev herefter vedtaget som lov nr. 611 af 14. juni 2011 uden de foreslåede ændringer af erstatningsansvarslovens § 16 og arbejdsskadesikringslovens § 29. Den vedtagne ændringslov indeholdt blandt andet ændring af erstatningsansvarslovens § 2, således, at det kom til at fremgå af bestemmelsen, at skadelidtes krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i både arbejdsskadesager og andre sager først ophører på det tidspunkt, hvor skadelidte har lidt et varigt erhvervsevnetab, der berettiger til erhvervsevnetaberstatning, eller – hvis skadelidte ikke lider et sådant tab – på det tidspunkt, hvor skadelidte kan begynde at arbejde igen. Lovændringen indebar navnlig, at en midlertidig afgørelse efter arbejdsskadesikringsloven, hvorved skadelidte på baggrund af en vurdering af den pågældendes aktuelle erhvervsevnetab fik tilkendt erhvervsevnetaberstatning, fremover ikke i sig selv bevirkede, at skadelidtes krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ophørte. Herudover indebar ændringsloven, at det kom til at fremgå udtrykkeligt af arbejdsskadesikringslovens § 77, at det forhold, at der er betalt eller er pligt til at betale skadelidte en midlertidig erhvervsevnetaberstatning efter arbejdsskadesikringsloven, ikke bevirker, at skadelidtes krav på erhvervsevnetaberstatning efter erstatningsansvarsloven nedsættes.

Landsrettens begrundelse og resultat

Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste er ikke omfattet af arbejdsskadesikringsloven, og spørgsmålet om et ansvarsforsikringselskab i medfør af arbejdsskadesikringslovens § 29, stk. 2, kan indtræde i krav mod arbejdsskadesikringselskabet som følge af udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste var ikke relevant før vedtagelsen af lov nr. 610 af 14. juni 2011, hvor reglerne for skæringstidspunktet for udbetaling af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste blev ændret således, at en afgørelse om midlertidig erstatning for tab af erhvervsevne efter arbejdsskadesikringsloven ikke længere bringer retten til erstatning for tabt arbejdsfortjeneste efter erstatningsansvarsloven til ophør.

Spørgsmålet er navnlig, om der med lov nr. 610 af 14. juni 2011 er skabt hjemmel i arbejdsskadesikringslovens § 29, stk. 2, eller en analogi af denne bestemmelse til indtrædelse i en sådan situation navnlig ud fra et synspunkt om, at midlertidig erhvervsevnetaberstatning og tabt arbejdsfortjeneste ved lovæn-

dringen skal anses som ydelser af "samme art" som anført i arbejdsskadesikringslovens § 29, stk. 2.

Reglerne om samspillet mellem erstatning efter henholdsvis erstatningsansvarsloven og arbejdsskadesikringsloven er et retsområde præget af betydelig detaljeregulering, og der må derfor foreligge et sikkert hjemmelsgrundlag, for at et forsikringsselskab kan indtræde i en skadelidts krav på erstatning. Det samme gør sig gældende for så vidt angår forsikringsselskabers ret til modregning i erstatningskrav og krav på tilbagebetaling af udbetalte erstatningsydelser.

Den udgåede bestemmelse i lovforslagets § 2, nr. 1, om indsættelse af et stk. 3 i arbejdsskadesikringslovens § 29 regulerede specifikt skadevolders eller dennes ansvarsforsikringsselskabs indtrædelsesret i erstatning for tab af erhvervsevne efter arbejdsskadesikringsloven for en periode, hvor skadevolderen eller ansvarsforsikringsselskabet havde udbetalt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

På denne baggrund og i lyset af forløbet forud for vedtagelsen af lov nr. 611 af 14. juni 2011, herunder navnlig de tilkendegivelser, som justitsministeren fremkom med under Folketingets behandling af lovforslaget i svarene på spørgsmål 2 og 10, der førte til, at de foreslåede bestemmelser om modregning og tilbagebetaling udgik af lovforslaget, finder landsretten, at der ikke er grundlag for at fastslå, at der ved den vedtagne ændringslov er skabt et hjemmelsgrundlag for indtrædelsesret efter arbejdsskadesikringslovens § 29, stk. 2, eller en analogi heraf.

Det kan ikke føre til en anden vurdering af hjemmelsspørgsmålet, at reglen i erstatningsansvarslovens § 2, stk. 2, med lovforslaget blev ændret, således at der i erstatning for tabt arbejdsfortjeneste fradrages erstatning i henhold til en midlertidig afgørelse om erstatning for erhvervsevnetab efter lov om arbejdsskadesikring, i det omfang denne erstatning dækker en periode, hvor der også tilkommer skadelidte erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Tilsvarende gælder ændringen af arbejdsskadesikringslovens § 77, hvor det nu fremgår specifikt af bestemmelsen, at krav på erhvervsevnetaberstatning efter erstatningsansvarsloven ikke nedsættes som følge af, at der er betalt eller er pligt til at betale midlertidig erhvervsevnetaberstatning efter arbejdsskadesikringsloven.,

Det kan heller ikke føre til andet resultat, at det af forarbejderne fremgår, at et af formålene med lovændringen var, at skadelidte ikke bliver overkompenseret for sit tab, idet bemærkningerne i forarbejderne vedrørende spørgsmålet om overkompensation navnlig fremgår under bemærkningerne til de dele af lovforslaget om modregning og tilbagebetaling, som ikke blev vedtaget.

På samme grundlag som anført ovenfor finder landsretten, at der heller ikke er grundlag for at fastslå, at en indtrædelsesret kan følge af almindelige obligationsretlige regler, herunder den ulovbestemte grundsætning om subrogation.

Det fremgår af sagen, at parterne løbende har drøftet problemstillingen om indtrædelsesret efter arbejdsskadesikringslovens § 29, stk. 2, og at Topdanmark Forsikring fortsatte udbetalingen af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste uden at foretage modregning af for meget udbetalt erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, ligesom parterne blev enige om, at spørgsmålet om indtrædelsesret skulle indbringes for domstolene. Under disse omstændigheder finder landsretten ikke grundlag for at fastslå, at Topdanmark Forsikring kan kræve tilbagebetaling eller foretage modregning under henvisning til reglerne om *conditio indebiti*.

Det følger af det ovenfor anførte, at Topdanmark Forsikring herefter ikke har været berettiget til at undlade at udbetale den midlertidige erstatning for erhvervsevnetab for perioden fra 1. september 2014 til den 30. november 2015 på 57.330 kr. til A.

Landsretten tager derfor As betalingspåstand til følge.

Parterne har indgået procesaftale om, at krav om sagsomkostninger frafalder, og hver part bærer derfor egne omkostninger.

THI KENDES FOR RET:

Topdanmark Forsikring A/S skal inden 14 dage til A betale 57.300 kr. med procesrente fra den 13. oktober 2016.

Ingen af parterne skal betale sagsomkostninger til den anden part.